

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/124/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016201609
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016201609.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: mal. O. D., narodený X. C. XXXX, zastúpený zákonnou zástupkyňou Ing. K. D., obaja bytom v M., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 25. júla 2016, Číslo: UPS/USI/SSVOPPKPC1/SOC/2016/8849, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. júna 2018, č.k. 6Sa/40/2016-39, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z 25. júla 2016, Číslo: UPS/USI/SSVOPPKPC1/SOC/2016/8849 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky z 2. marca 2016, Číslo: SOC/2016/15865-0012, ktorým podľa § 45 ods. 14 a § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) odňal žalobcovi parkovací preukaz. Zároveň bola žalobcovi uložená povinnosť vrátiť parkovací preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 1 ods. 1, 2, § 11 ods. 11, 12, § 12 ods. 1 - 3, § 16 ods. 2, § 17 ods. 1, § 45 ods. 14, § 55

ods. 7 a 9 zákona č. 447/2008 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

3. Krajský súd mal preukázané, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé do akej miery zdravotný stav žalobcu mu umožňuje vykonávať úkony týkajúce sa jeho prepravy v prostriedkoch hromadnej dopravy. Žalovaný posúdil odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom tak, že v rozhodnutí uviedol, že vychádzal z lekárskeho nálezov popisujúcich zdravotné postihnutie v predloženej zdravotnej dokumentácii a klinicko-psychologickom vyšetrení vykonanom na výzvu posudkového lekára v priebehu posudzovania zdravotného stavu, na základe ktorých možno potvrdiť duševnú poruchu sprevádzanú nepredvídateľnými reakciami s konštatovaním, že tieto však ani pri objektívnom vyšetrení neboli sprevádzané závažnými poruchami správania, ktoré by viedli k neschopnosti zvládnuť tzv. iné situácie v prostriedkoch hromadnej dopravy (najmä z dôvodu poruchy správania, vertebrobasilárnej insuficiencie, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa a pod.) na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti. Nestotožnil sa s konštatovaním žalovaného o tom, že žalobca nespĺňa podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, nakoľko je schopný premiestniť sa k vozidlu hromadnej prepravy, nastúpiť do vozidiel hromadnej prepravy, udržať sa v ňom počas jazdy a zvládnuť iné situácie v prostriedkoch hromadnej dopravy. Krajský súd zistil, že z objektívnych lekárskeho nálezov a z komplexného lekárskeho posudku z 25. júla 2016, Číslo: UPS/USI/SSVOPPKPC1/SOC/2016/8851 možno potvrdiť duševnú poruchu žalobcu sprevádzanú nepredvídateľnými reakciami, a preto je potrebné, aby správny orgán riadne odôvodnil schopnosť žalobcu ohľadom jeho prepravy verejnou hromadnou dopravou, a to priamo individuálnymi poznatkami o jeho zdravotnom stave, ktorý bol zistený v komplexnom lekárskom posudku odvolacím orgánom, prípadne po jeho opätovnom zdravotnom posúdení. Bol toho názoru, že nakoľko žalovaný odňal žalobcovi parkovací preukaz hoci je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, čo vyplýva z lekárskeho posudku, v ktorom bola stanovená miera funkčnej poruchy 50%, bolo nevyhnutné zaujať stanovisko týkajúce sa schopnosti prepravy žalobcu a v tej súvislosti sa vysporiadať aj s odňatím parkovacieho preukazu, či a do akej miery sa zmenili konkrétne skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na parkovací preukaz. Dodal, že konštatovanie žalovaného, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, lebo je schopný premiestniť sa k vozidlám verejnej hromadnej dopravy osôb a prostredníctvom železničnej dopravy, nastupovať, vystupovať z nich, udržať sa v nich počas jazdy a zvládnuť inú situáciu vo vozidlách verejnej hromadnej dopravy a prostriedkoch železničnej dopravy je nepostačujúca s tým, že sa jednalo iba o citáciu § 14 ods. 6 menovaného zákona.

4. Krajský súd uzavrel, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, iba formálne poukazuje na § 14 ods. 6 a neuvádza konkrétne dôvody, pre ktoré žalobca nespĺňa podmienky odkázanosti na individuálnu prepravu a na § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., keď nešpecifikuje zmenu skutočností rozhodujúcich na trvanie nároku na parkovací preukaz. Z komplexného lekárskeho posudku z 25. júla 2016 nie je zrejmé, či žalobca je nespôsobilým prepravy hromadnou dopravou, pretože síce je spôsobilý do nej nastúpiť a vystúpiť, avšak či je pre svoje duševné postihnutie spôsobilý zvládnuť iné situácie v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy, najmä tie nepredvídateľné, a to vzhľadom k jeho ťažkým komunikačným a sociálnym deficitom.

5. Vzhľadom na tieto dôvody, krajský súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a vrátení veci žalovanému na ďalšie konanie.

6. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania trovy konania nepriznal.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

8. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

9. Žalovaný sa so závermi, ku ktorým dospel krajský súd nestotožnil. Uviedol, že lekársky posudok alebo komplexný posudok nie je rozhodnutím, tvorí však záväzný podklad pre rozhodnutie správneho orgánu, t.j. je jeho neoddeliteľnou súčasťou. Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo, alebo odbornú spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo. Lekárska posudková činnosť vychádza podľa zákona č. 447/2008 Z.z. z objektívnych lekárskeho nálezov, hodnotí funkčný stav a nemôže zohľadňovať subjektívne pocity (bolesti) fyzickej osoby. Posudkový lekár odvolacieho orgánu posudzuje zdravotný stav fyzickej osoby samostatne a nezávisle od zistení a hodnotení posudkového lekára prvostupňového orgánu, a teda sa jedná o nové samostatné konanie, kedy posudkový lekár odvolacieho orgánu vydáva nový posudok a nevylučuje sa ani úplne rozdielne posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby. Pri posudzovaní zdravotného stavu účastníka konania boli prehodnotené všetky lekárske nálezy nachádzajúce sa v predloženej spisovej dokumentácii a doloženého psychologického vyšetrenia na základe výzvy žalovaného. Dňa 14. júla 2016 posudkový lekár vypracoval lekársky posudok číslo UPS/US1/SSVOPPKPC/SOC/2016/4957, v ktorom stanovil žalobcovi mieru funkčnej poruchy 50%, uviedol, aké boli dôvody, ktoré viedli k zmene miery funkčnej poruchy oproti posúdeniu posudkovým lekárom prvostupňového správneho orgánu. Z lekárskeho posudku vyplýva, že ide o dieťa s vysokofunkčným autizmom, pri ktorom fyzická osoba zvyčajne nemá mentálnu retardáciu, jeho IQ je v norme, respektíve mierne pod alebo nad hodnotami priemeru, správanie sa nevymyká od širšieho priemeru, má zvláštnosti v správaní je usmerniteľné. Posudkový lekár po zhodnotení všetkých znevýhodnení, ktoré vyplývajú z diagnostických záverov odborných lekárov dospel k záveru, že žalobca nemá potvrdenú závažnú poruchu mobility a ani dokumentované iné významné telesné, zmyslové a psychické zdravotné postihnutie. Z predložených lekárskeho správ možno potvrdiť duševnú poruchu sprevádzanú nepredvídateľnými reakciami, ktoré ani pri objektívnom vyšetrení neboli sprevádzané závažnými poruchami správania, ktoré by viedli k neschopnosti zvládnuť tzv. iné situácie v prostriedkoch hromadnej dopravy, najmä z dôvodu poruchy správania, vertebrobasilárnej insuficiencie, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa a pod. na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní prirodzenej dôstojnosti. Posudkový lekár žalovaného pri posudzovaní zdravotného stavu žalobcu vychádzal okrem ostatných lekárskeho nálezov aj z odborného lekárskeho nálezu pedopsychiatra z 15. januára 2016 (MUDr. L.), kde nie sú popisované také nevhodné formy správania, ktoré by znemožňovali cestovať maloletému žalobcovi prostriedkami hromadnej dopravy. V preloženom lekárskeho náleze sa uvádza „dieťa do školy pre autistov nastúpilo bez adaptačných ťažkostí, problémy so správaním nemá, mal pár kamarátov z ranného detstva s nimi sa hrá, má rad hudobné a svetelné veci, farby, voľne kreslí. Podľa vyjadrenia matky syn nevie povedať čo chce, prejavuje sa u neho nepochopenie, od troch rokov je to lepšie, trase sa alebo plače, ak je toho na neho veľa, napodobňuje hlasy postavičiek, nekričí. Nebojí sa, nevšíma si ľudí, okolie, viac má strach zo zvukov, niektoré mu vadia, nie je vyslovene problematický, pri hrách dodržiava pravidlá.“

10. Žalovaný ku kasačnej sťažnosti priložil stanovisko posudkového lekára MUDr. L. k rozsudku, podľa ktorého cit.: „Posudzované bolo 6 ročné dieťa s detským autizmom, klinická diagnóza bola opakovane potvrdená, preto bolo konštatované, že zmena posúdenia zdravotného stavu prvostupňovým orgánom vo veci MFP nebola dôvodná. Súčasne bola posudzovaná odkázanosť na individuálnu prepravu OMV ako podmienky k príspevku na kúpu osobného motorového vozidla. Pri posudzovaní v rámci odvolacieho konania bola potvrdená duševná porucha, avšak neboli dokumentované závažné poruchy správania, ktoré by zapríčiňovali neschopnosť zvládnuť tzv. iné situácie v prostriedkoch VHD. Psychodiagnostika nebola podložená objektívnymi diagnostickými metódami. Rozsudok súdu - odôvodnenie použité pri posudzovaní odkázanosti na individuálnu prepravu - v priebehu posudzovania zdravotného stavu možno potvrdiť duševnú poruchu sprevádzanú nepredvídateľnými reakciami. Tieto však ani pri objektívnom vyšetrení neboli sprevádzané závažnými poruchami správania, ktoré by viedli k

neschopnosti zvládnuť tzv. iné situácie v prostriedkoch hromadnej dopravy - nezohľadnil. Podľa odborného lekárskeho nálezu pedopsychiatra z 15.1.2016 (MUDr. L.) dieťa do školy pre autistov nastúpilo bez adaptačných ťažkostí, problémy so správaním nemá, mal pár kamarátov, má rád hudobné a svetelné veci, podľa matky má zvláštnosti, cíti frustráciu, nevie povedať čo chce, nepochopenie, trasie sa alebo plače, napodobňuje hlasy, nekričí, nebojí sa, nemá strach z cudzích ľudí. Objektívne konštatovaná priliehavá afektivita, myslenie autentické, telesný kontakt s cudzími osobami nadviaže, bez výraznejších porúch správania. Podľa správy súkromného centra špec.-pedagog. poradenstva z 5.2.2016 v obraze vysokofunkčný autizmus, nemá veľký záujem o vytváranie nových kontaktov, na návštevy reaguje ignoráciou, nemá potrebu sociálnej interakcie, kolektív toleruje podľa nálady, obj. poruchy správania nie sú pri vyšetrení popisované. Odporúčenie individuálnej prepravy a príspevku na kúpu OMV v odborných nálezoch ošetrojúcimi lekármi nebolo vykonané podľa zákona č. 447/2008 Z.z. a nebolo podložené objektívne potvrdenými závažnými poruchami správania, ktoré by boli prekážkou prepravy v prostriedkoch VHD, posúdenie odkázanosti na individuálnu prepravu bolo v lekárskom posudku vykonané podľa zákona č. 447/2008 Z.z.“

11. Žalovaný ku kasačnej sťažnosti priložil tiež stanovisko posudkovej lekárky MUDr. L. k rozsudku, podľa ktorého žalobca cit.: „... je dieťa s vysokofunkčným autizmom, to znamená, že jeho zdravotné postihnutie je zvládateľné rodičmi pri ich usmernení psychológom a pedagógom. Diagnostiku tohto postihu robí v prvom rade psychiater, čo pri posudzovaní zdravotného stavu bolo aj smerodajné. Psychologické vyšetrenie a špeciálne pedagogické vyšetrenie je pre posudkového lekára doplnujúcim vyšetrením. Autizmus je ochorenie, ktoré má rôzne formy, od atypického, typického, Aspergera, cez detskú dezintegračnú poruchu, Rettov syndróm atď. Hlavné rozdelenie autizmu je 1. vysokofunkčný a 2. nízkofunkčný. Vysokofunkčný autizmus má jedinec, ktorý nemá obvyčajne mentálnu retardáciu, jeho IQ je väčšinou v norme, respektíve mierne pod alebo nadpriemerné, jeho správanie sa nevymyká od širšieho priemeru, má zvláštnosti v svojom správaní a je usmerniteľný. Toto potvrdzuje aj lekársky nález od MUDr. L. z DFN Kramáre psychiatrickej kliniky. Tu je najdôležitejšia časť vety: bez výraznejších porúch správania tento lekársky nález je relevantný, je to nález, ktorý vyjadruje okrem anamnézy aj objektívne vyšetrenie lekárom. Psychologické vyšetrenie od psychologičky Dr. N. je len doplnujúce, je bezobsažné, všeobecné a nezohľadňuje stav dieťaťa. Akoby pani psychologička nerozlišovala formy autizmu, čo pri znení zákona č. 447/2008 Z.z. nie je možné, pretože neposudzuje sa diagnóza ale zdravotné postihnutie a posudzovanie je individuálne a preto je potrebný k posudzovaniu posudkový lekár! Záverom odporúčané doporučenia, na ktoré pani psychologička nemá dosah a pri neznalosti zákona zavádza rodičov považujeme za účelové a podvodné. Vyšetrenie v súkromnom špeciálno pedagogickom centre je poradné pre rodičov ale nie pre posudkového lekára, zároveň samozrejme s doporučením, ktoré zavádza rodiča pri neznalosti zákona č. 447/2008 Z.z. Zároveň je záver v rozpore s psychiatrickým vyšetrením (napr. má rád hudobné a svetelné veci, je bez výraznejších porúch správania) a sluchovo je hypersenzitívne, pri silnejších zvukoch si zakrýva uši, preprava MHD je takmer nemožná ...). Posúdenie občana s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzácie podľa zákona č. 447/2008 je riešené v § 5: posudzuje sa oblasť mobility a orientácie, komunikácie, zvýšených výdavkov a sebaobsluhy. Odkázanosť na individuálnu prepravu v tom čase podľa platných predpisov, § 14 bod 6 písmeno c/ dieťa tiež nespĺňalo, pretože nemalo žiadnu poruchu orientácie, vyžadovalo dozor ako iné deti v jeho veku a nespĺňalo ani nezvládnutie iných situácií vo vozidle MHD, pretože nemalo zdokumentovanú žiadnu nepredvídateľnú poruchu správania, žiadnu auto agresivitu alebo heteroagresivitu ako hovoril zákon. Menované dieťa nemalo v čase žiadnu poruchu mobility a orientácie a nepredvídateľného správania. V minulosti by bolo toto dieťa hodnotené ako ľahká mozgová dysfunkcia. O vyššie uvedenom svedčí aj fakt, že rodičia chceli dieťa integrovať v riadnej materskej škôlke a následne v riadnej základnej škole, čo by pri opätovnom posúdení mohlo znamenať aj stratu statusu ťažko zdravotne postihnutej osoby, pretože každé posúdenie je vysoko individuálne, stanovené zákonom a neposudzujú sa diagnózy ale funkčný stav, čo osoby neznalé zákona nevedia. Ak by to bolo tak, nepotrebujeme posudkových lekárov.“

12. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

13. Žalobca v zastúpení zákonnou zástupkyňou sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadril podaním z 21. septembra 2018.

14. Zákonná zástupkyňa žalobcu s dôvodmi uvedenými v kasačnej sťažnosti vyjadrila nesúhlas, žalovaný formalistickým spôsobom zjednodušuje situáciu, s ktorou sa rodičia žalobcu a najmä jeho matka každý deň stretávajú pri zabezpečení jeho riadnej starostlivosti. Uvádzala, že v priebehu administratívneho konania sa snažila o maximálnu súčinnosť s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Z predložených lekárskeho nálezov vyplynulo ťažké zdravotné postihnutie žalobcu, ktoré preukazovali odkázanosť prepravy žalobcu osobným motorovým vozidlom, nie však pre narušenie jeho mobility, ale vzhľadom na jeho nepredvídateľné správanie sa plynúce z jeho postihnutia, ktorá skutočnosť vyplýva aj z komplexného posudku z 25. júla 2016, v ktorom posudkový lekár konštatoval narušenú schopnosť komunikácie. Teda na jednej strane posudkový lekár sám potvrdzuje narušenú schopnosť komunikácie, čo podmieňuje nepredvídateľnosť správania sa žalobcu, najmä v cudzom prostredí ako sú prostriedky hromadnej prepravy, v závere posudku posudkový lekár v rozpore so skutkovým zistením kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia nenavrhol, a to bez žiadneho zdôvodnenia. Uviedla, že žalobca je stále sledovaný psychológom K. n.o. R., pričom dôvodnosť pôvodnej žiadosti zo 7. decembra 2015 ako aj následná obrana v priebehu administratívneho konania vyplýva i z poslednej vydanéj lekárskej správy tohto centra zo 07. septembra 2018, ako aj komplexného posudku z 30. augusta 2018, číslo MA1/OPPNAK_ŤZP_A_PČ/SOC/2018/18872-5 vypracovaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky. Napriek tomu, že ide o nové posúdenia zdravotného stavu žalobcu, avšak v prípade autizmu ide o také zdravotné poškodenie, ktorého stav je v podstate nemenný, len vhodnou špeciálnou starostlivosťou, výchovou, výučbou a pod. je možné ho zmierniť.

15. Ďalej zákonná zástupkyňa žalobcu uvádzala, že žalovaný sa snaží prezentovať postihnutie žalobcu v rovine individuálneho subjektívneho vnímania matkou. Nestotožnila sa s vyjadrením žalovaného, že povinnosťou správnych orgánov bolo vydať rozhodnutie na základe posudku posudkového lekára, ktorý vychádzal z lekárskeho správ predložených zákonnou zástupkyňou žalobcu, pretože posudok posudkového lekára žalovaného je jedným z podkladov pre rozhodnutie žalovaného, a preto ho treba posudzovať ako jeden z dôkazov pre vydanie rozhodnutia. Zotrvála na tom, že lekárskeho posudok ústredia sa zameriava jednostranne na mobilitu žalobcu a nijak neposudzuje nepredvídateľnosť správania sa dieťaťa vzhľadom na jeho zdravotné postihnutie autizmom, ktorá skutočnosť bráni s ním cestovať hromadnou dopravou. V neposlednom rade posudkový lekár vyvodil záver posudku v rozpore so skutkovým zistením a bez náležitého odôvodnenia.

16. Tvrdenie žalovaného o snahe rodičov o integráciu žalobcu v riadnej materskej škôlke a následne v riadnej základnej škole považovala za nepravdivé, ktoré ani z výsledkov zisťovania v priebehu administratívneho konania nevyplývalo. Ako rodičia, by si želali, aby žalobca absolvoval riadnu základnú školu, ale práve vzhľadom na zdravotné postihnutie žalobcu, uvedené mohlo zostať len v rovine želania, pretože od okamžiku zistenia inakosti žalobcu i v spolupráci so psychológom a psychiatrom najmä v spolupráci s autistickým centrom K. n.o. žalobca od svojich 4 rokov navštevoval predškolské zariadenie pre autistov a základnú školu nastúpil v septembri roku 2017 v špeciálnej triede pre deti s autizmom ZŠ D..

17. Uzavrela, že podmienky na odňatie parkovacieho preukazu splnené neboli, krajský súd vec správne skutkovo a právne posúdil a svoje skutkové zistenia a právnu úvahu náležite uviedol vo svojom odôvodnení, skutkové zistenia plynúce z administratívneho spisu potvrdzujú, že žalovaný pre svoje rozhodnutie si nezadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia a aj tieto nesprávne právne posúdil, a preto napadnuté rozhodnutie treba považovať za predčasné.

18. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol.

IV.

19. Vyjadrenie zákonnej zástupkyne žalobcu bolo doručené žalovanému dňa 28. septembra 2018.

V.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občiansky súdny poriadok a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

21. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach;

25. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

26. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny;

27. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

28. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

29. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

30. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ SSP zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z 25. júla 2016, Číslo: UPS/USI/SSVOPPKPC1/SOC/2016/8849 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky z 2. marca 2016, Číslo: SOC/2016/15865-0012, ktorým podľa § 45 ods. 14 a § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. odňal žalobcovi parkovací preukaz.

31. Zákon č. 447/2008 Z.z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení

preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „preukaz“), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“) a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1) (§ 1 ods. 1)

32. Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. (§ 1 ods. 2)

33. Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 447/2008 Z.z. pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len "lekársky nález"), ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 11 ods. 11 veta prvá zákona č. 447/2008 Z.z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 11 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z., na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

36. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje

- a) mieru funkčnej poruchy,
- b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
- f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí,
- g) termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
- h) odôvodnenie komplexného posudku.

37. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze.

38. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej

dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

39. Podľa § 43 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. nárok na parkovací preukaz vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o parkovacom preukaze, z ktorého vyplýva, že fyzická osoba je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanou na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, alebo že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí.

40. Podľa § 45 ods. 14 zákona č. 447/2008 Z.z. príslušný orgán rozhodne o odňatí preukazu alebo parkovacieho preukazu a o povinnosti vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz, ak sa zistí, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nespĺňa podmienky podľa § 17 ods. 1 na vyhotovenie preukazu alebo parkovacieho preukazu ustanovené týmto zákonom alebo preukaz alebo parkovací preukaz sa vyhotovil neprávom, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na preukaz alebo parkovací preukaz alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa na písomnú výzvu príslušného orgánu nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa nepodrobí posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu, a bola na tento dôsledok v písomnej výzve upozornená. Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jeho odňatí.

41. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) (Správny poriadok; pozn.) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

43. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

44. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

45. Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

46. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

47. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spis žalovaného zistil, že žalobca (v zastúpení zákonnou zástupkyňou - matkou) dňa 8. apríla 2015 na predpísanom tlačive požiadala o vyhotovenie parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 22. apríla 2015, Číslo: MA1/OPNNAK_ŤZP_A_PČ/SOC/2015/17652-0005 podľa § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. žiadosti vyhovel. Podklad pre vydanie tohto rozhodnutia tvoril Lekársky posudok z 21. apríla 2015, číslo A/2015/ (v spojení s komplexným posudkom z 27. apríla 2015, Číslo: SOC/2015/17666-MZG), v ktorom bolo konštatované, že žalobca podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom spĺňa. Dňa 1. marca 2016 posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu vypracoval

Lekársky posudok č. A/ 2016, v ktorom posudkový lekár konštatoval, že v prípade žalobcu nejde o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (miera funkčnej poruchy 20%). Podklad pre vydanie Lekárskeho posudku tvoril

- Lekársky nález z pedopsychiatrického vyšetrenia z 15. januára 2016 (Detská fakultná nemocnica s poliklinikou, 1. Psychiatrická ambulancia; MUDr. L.) a

- Správa z diagnostického a psychologického vyšetrenia z 05. februára 2016 (Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva; Mgr. V.).

Prvostupňový správny orgán na podklade predmetného Lekárskeho posudku z 1. marca 2016 vydal dňa 2. marca 2016 rozhodnutie pod číslom SOC/2016/15865-0012, ktorým podľa § 45 ods. 14 a § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. odňal žalobcovi parkovací preukaz.

Na základe podaného odvolania, žalovaný v odvolacom konaní opätovne pristúpil k vypracovaniu nového lekárskeho posudku z 26. apríla 2016 (dopracovaný 14. júla 2016), v ktorom bolo posudkovým lekárom konštatované (oproti predchádzajúcemu Lekárskemu posudku z 1. marca 2016), že v prípade žalobcu sa jedná o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so stanovenou mierou funkčnej poruchy 50% podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. [položka IV. Duševné poruchy a poruchy správania, bod 1. Poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívne vývinové poruchy (autizmus), písm. c/ ťažká porucha]. V súvislosti s posúdením odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom bolo konštatované, že posúdením vychádzajúcim z objektívnych nálezov popisujúcich zdravotné postihnutie v predloženej zdravotnej dokumentácii a klinicko-psychologickom vyšetrení vykonanom na výzvu posudkového lekára v priebehu posudzovania zdravotného stavu možno potvrdiť duševnú poruchu sprevádzanú nepredvídateľnými reakciami. Tieto však ani pri objektívnom vyšetrení neboli sprevádzané závažnými poruchami správania, ktoré by viedli k neschopnosti zvládnuť tzv. iné situácie v prostriedkoch hromadnej dopravy (najmä z dôvodu poruchy správania, vertebrobazilárnej insuficiencie, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa a pod.) na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti. Nie je dokumentovaná porucha mobility, ktorá by zapríčiňovala neschopnosť fyzickej osoby premiestniť sa k vozidlu hromadnej dopravy, nastúpiť do vozidiel hromadnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy. Na základe týchto skutočností bol žalobca vyhodnotený ako fyzická osoba, ktorá nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Následne dňa 25. júla 2016 žalovaný pod číslom UPS/USI/SSVOPPKPC1/SOC/2016/8851 vyhotovil komplexný posudok, podklad ktorého v zmysle už vyššie citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 v spojení s § 55 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. tvoril Lekársky posudok z 26. apríla 2016 (dopracovaný 14. júla 2016).

Žalovaný na podklade nového lekárskeho posudku a záverov z neho plynúcich rozhodol o odvolaní žalobcu rozhodnutím z 25. júla 2016, Číslo: UPS/USI/SSVOPPKPC1/SOC/2016/8849 tak, že odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

48. Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská, preto sa s ním stotožňuje.

49. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 %. Spornou však zostala otázka odkázanosti osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

50. Parkovací preukaz vyhotoví príslušný orgán buď fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím spĺňajúcej zákonom stanovenú podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím majúcej praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí. Vzhľadom na to, že praktická slepota alebo úplná slepota oboch očí u žalobcu nebola konštatovaná, v predmetnej veci bolo potrebné posudzovať splnenie podmienok na parkovací preukaz v kontexte jej odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. To znamená, že musí ísť o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do vozidla

verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

51. Najvyšší súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 55 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. je podkladom na rozhodnutie o parkovacom preukaze lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 alebo komplexný posudok, ak bol vypracovaný. V predmetnej veci bol vypracovaný dňa 25. júla 2016 Komplexný posudok pod číslom UPS/USI/SSVOPPKPC1/SOC/2016/8851. Lekársky posudok je jedným z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí orgán verejnej správy ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať správnosť v ňom uvedených záverov, ale hodnotí iba to, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných orgánom verejnej správy. Konajúci orgán ho nemôže označiť ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočnosti z odbornej stránky. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru najvyššieho súdu v predjednanom prípade posudkovým lekárom vypracovaný lekársky posudok z 26. apríla 2016 (dopracovaný 14. júla 2016) tieto náležitosti nespĺňa. Uvedené je badať predovšetkým v súvislosti s posudzovaním otázky schopnosti žalobcu využívať na prepravu prostriedky verejnej hromadnej dopravy na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti, čo sa potom nesporne premietlo aj do formulácie o absencii odkázanosti žalobcu na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Lekársky posudok z 26. apríla 2016 (dopracovaný 14. júla 2016), ktorý slúžil ako podklad rozhodnutia žalovaného na jednej strane uvádza, že v súvislosti s posúdením odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom bolo konštatované, že posúdením vychádzajúcim z objektívnych nálezov popisujúcich zdravotné postihnutie v predloženej zdravotnej dokumentácii a klinicko-psychologickom vyšetrení vykonanom na výzvu posudkového lekára v priebehu posudzovania zdravotného stavu možno potvrdiť duševnú poruchu sprevádzanú nepredvídateľnými reakciami a na strane druhej uzatvára, že tieto však ani pri objektívnom vyšetrení neboli sprevádzané závažnými poruchami správania, ktoré by viedli k neschopnosti zvládnuť tzv. iné situácie v prostriedkoch hromadnej dopravy. Posudkový lekár pri vypracovávaní príslušného lekárskeho posudku vychádzal predovšetkým z lekárskeho nálezov a správ, v ktorých boli konštatované nasledujúce závery:

- Lekárska správa neurologickej ambulancie zo 6. septembra 2015 (MUDr. O.) - príslušný lekár hodnotil u žalobcu správanie bez výraznejších porúch pokiaľ je dodržaný jeho rituál, pokiaľ sú rešpektované jeho špecifické potreby s tým, že sa jedná o detský autizmus v obraze vysokofunkčného autizmu, vysoko narušujúceho funkčnosť dieťaťa v prirodzenom prostredí a sťažujúceho adaptáciu a komunikáciu
- Lekársky nález z pedopsychiatrického vyšetrenia z 15. januára 2016 (Detská fakultná nemocnica s poliklinikou, 1. Psychiatrická ambulancia; MUDr. L.) - strach zo zvukov a sťažovaná socializácia. Rovnako sa odporúča poskytnutie peňažného príspevku na kúpu motorového vozidla
- Súkromné centrum špeciálne - pedagogického poradenstva z 5. februára 2016 (Mgr. V.) - žalobca v oblasti socializácie pri nečakanej zmene a väčšom množstve ľudí znervózne a prejavuje sa afektívne napríklad krídelkovaním, mykaním rúk, trasie sa, sluchovo je dieťa hypersenzitívne, pri silnejších zvukoch si zakrýva uši, vadia mu vysoké tóny, preprava MHD je takmer nemožná, nezvláda prítomnosť veľa ľudí, prejavuje sa emočnými rozkladmi. Vzhľadom na diagnózu dieťaťa vážne ovplyvňujúcu psychický vývin dieťaťa a vysoko narušuje funkčnosť dieťaťa v prirodzenom prostredí bolo odporúčané priznanie príslušných kompenzácií v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z.
- Lekárska správa zo psychologického vyšetrenia z 29. júna 2016 (MEDICENTRUM, Neštátna psychologická ambulancia, PhDr. N.) - u žalobcu konštatované nepredvídateľné reakcie, žiadúci sústavný dohľad, neschopnosť cestovania MHD s odporúčaním priznať peňažný príspevok na kúpu motorového vozidla.

52. Najvyšší súd v zmysle uvedeného ustálil, že príslušný Lekársky posudok z 26. apríla 2016

(dopracovaný 14. júla 2016), na podklade ktorého bolo vydané napadnuté rozhodnutie žalovaného nebol dostatočne presvedčivo odôvodnený vo vzťahu k vyvodenému záveru, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, a to v kontexte vyššie uvádzaných záverov plynúcich z menovaných správ.

53. Najvyšší súd ďalej uvádza, že žalovaný vo svojom napadnutom rozhodnutí iba doslovne prevzal podstatnú časť tohto Lekárskeho posudku tvoriaceho podklad pre vydanie Komplexného posudku bez toho, aby bližšie jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom ozrejmil, z akých podkladov pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a z akých dôvodov, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v konaní, a aby odpovedal na najdôležitejšie otázky vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý bol predmetom správneho konania. Uvedené platí v prejednávacom prípade o to viac, keď žalovaný pristúpil k zamietnutiu odvolania a potvrdeniu prvostupňového správneho rozhodnutia z iných dôvodov, než tých, ku ktorým pri ustáľovaní svojho záveru pristúpil prvostupňový správny orgán. Len pre úplnosť najvyšší súd opakovane uvádza, že prvostupňový správny orgán odňal žalobcovi parkovací preukaz z dôvodu stanovenia miery funkčnej poruchy u žalobcu na 20%, pričom žalovaný na základe Lekárskeho posudku vyhotoveného v priebehu odvolacieho konania žalobcu považoval za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s 50%-nou mierou funkčnej poruchy, avšak so záverom, že žalobca nespĺňa kľúčovú podmienku na vyhotovenie parkovacieho preukazu - podmienku jeho odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom v zmysle § 14 ods. 6 v spojení s § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z.. Z uvedeného dôvodu je potom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru najvyšší súd zotrúva na svojich právnych názoroch o nutnosti právneho vyhodnotenia posudku prostredníctvom odôvodnenia rozhodnutia žalovaného. Napríklad v rozsudku z 28. februára 2012, sp.zn. 1Sžo/1/2012, bolo konštatované cit.: „... Rozhodnutie správneho orgánu konajúceho vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu musí okrem iného obsahovať aj odôvodnenie, v ktorom správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Riadne, logické a pre účastníka zrozumiteľné odôvodnenie sa pre neho stáva alebo argumentom presvedčujúcim ho o zákonnosti vydaného správneho rozhodnutia alebo zdrojom argumentov na spochybnenie tohto rozhodnutia.“

54. Pokiaľ žalovaný aj s poukazom na stanoviská posudkových lekárov (pozri body 10 a 11 tohto rozsudku) namietal, že závery plynúce z lekárskej správy MUDr. N. sú bezobsažné, všeobecné a nezohľadňujúce stav dieťaťa, najvyšší súd uvádza, že je potrebné každú jednu lekársku správu tvoriacu podklad pre vydanie Lekárskeho posudku (§ 11 zákona č. 447/2008 Z.z.) posudzovať jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti s ďalšími dôkazmi. Príslušní lekári sa v lekárskejších správach jednoznačne vyjadrili k zdravotnému stavu žalobcu a v tejto súvislosti cestovanie verejnou hromadnou dopravou vylúčili, respektíve neodporúčali. Navyše, ak by mal posudkový lekár pochybnosť o úplnosti lekárskeho nálezu, mal postupovať podľa § 11 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z. a požiadať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu. Čo sa týka údajného rozporu v záveroch z vyšetrenia v súkromnom špecializovanom pedagogickom centre a psychiatrického vyšetrenia, keď na jednej strane bola u žalobcu konštatovaná sluchová hypersenzitivita a na strane druhej, že má žalobca rád hudobné a svetelné veci, súd má za to, že hypersenzitivita sa týkala silnejších zvukov a vysokých tónov (Súkromné centrum špeciálne - pedagogického poradenstva z 5. februára 2016), prípadne strachu z niektorých zvukov (Lekársky nález z pedopsychiatrického vyšetrenia z 15. januára 2016), pričom stotožňovať hranie sa s hračkami (ktoré si sám žalobca vybral) vydávajúcich určité zvuky napríklad v domácom prostredí s rodičmi je isto iné, ako cestovanie verejnou hromadnou dopravou (sociálny ruch), teda mimo osobného komfortu žalobcu, kde sa možno bežne stretnúť s vyhrotenými situáciami nepríjemnými aj pre zdravého človeka nielen pre osobu (ale aj jej rodičov) trpiacou touto formou poruchy psychického vývoja. Posudkový lekár je povinný vziať zreteľ na špecifickosť tohto typu vývinovej poruchy, prejavujúcej sa predovšetkým v sociálnej interakcii, čo vyplýva z už menovaných lekárskejších správ, a teda prihliadnuť na stav žalobcu, stupeň jeho ťažkého zdravotného postihnutia a diagnózou tým súvisiacou a zároveň dbať na to, aby sa týmto jeho rozhodnutím (rozumej záverom vyrieknutým v

príslušnom lekárskom posudku) zdravotný stav žalobcu nezhoršil. Najvyšší súd len pripomína, že základným cieľom konania o kompenzáciu je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti vrátane nepriameho zabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti, minimalizácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré nie je postihnutá osoba schopná prekonať vlastným úsilím a prostriedkami, ako aj zmiernenie jej nepriaznivej sociálnej situácie.

55. Záverom najvyšší súd upriamuje pozornosť aj na tú skutočnosť, že žalobca požiadal na predpísanom tlačive o vyhotovenie parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím s tým, že tejto žiadosti bolo zo strany príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny rozhodnutím z 22. apríla 2015, Číslo: MA1/OPPNAK_ŤZP_A_PČ/SOC/2015/17652-0005 vyhovené, pričom podklad pre vydanie tohto rozhodnutia tvoril Lekársky posudok z 21. apríla 2015, číslo A/ 2015/, v ktorom bolo konštatované, že žalobca podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom spĺňa. Z obsahu súdneho spisu mal tiež súd preukázané, že príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (na účely poskytnutia peňažného príspevku na opatrovanie) vo vydanom komplexnom posudku z 30. augusta 2018, číslo MA1/OPPNAK_ŤZP_A_PČ/SOC/2018/18872-5 konštatoval aj s poukazom na Lekársky posudok z 22. augusta 2018 (na základe ktorého bol komplexný posudok vypracovaný) odkázanosť žalobcu na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom z dôvodu ťažkej duševnej poruchy a z toho plynúceho jeho neovládateľného a nepredvídateľného správania. Potom nie je najvyššiemu súdu jasné, ako môže v období roku 2015 žalobca uvedenú podmienku spĺňať, potom v roku 2016 (2017) túto nespĺňať a opätovne počnúc rokom 2018 zase podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom spĺňať, a to bez toho, aby sa zdravotný stav žalobcu (deklarovaný v príslušných lekárskejších správach za roky 2015 až 2018) vôbec zmenil.

56. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

57. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobca bol v kasačnom konaní plne úspešný.

58. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.